

Část první

Tajnosti

Nebylo mi ještě šestnáct, když máma umřela... Nejspíš bych měla cítit smutek, ale cítila jsem jen úlevu. Že je to konečně za námi, že už se nemusíme bát žádného dalšího dne, který přijde, že tomu nemusíme čelit...

Je hrozné, že to vidím takhle, ale jinak to prostě vidět neumím. Ester to trápí, ale já cítím spíš zmatek, protože ne-
tuším, jak teď budeme žít dál. Trápit se tím, že tu máma už nebude – na to není čas. Ostatně, nikdy tu pro nás vlastně nebyla. Nebo spíš: nebyla tu pro nás už tak dlouho, že mi dělá potíže vzpomenout si, kdy to bylo jinak.

Máma byla už spoustu let nemocná a všichni jsme to věděli. Já si ji vlastně jinak ani nepamatuju a možná proto mě to nebolí. Možná proto jsem ráda, že už je to za námi a že se teď náš život snad změní. Táta přestane pít a my se třeba vrátíme zpátky do Čech. Už si skoro nepamatuju, jaké to je, mít domov. Ale toužím po tom. A to i přesto, že jsem vlastně skoro dospělá. My, co žijeme kočovný život, dospíváme brzy.

Jen Ester asi nikdy nedospěje – a to je starší než já. Za pár měsíců bude plnoletá. Jenže z nás dvou jsem to já, kdo řídí náš život. Nebo spíš to, co z něj zbylo.

Já, divoká holka s ohněm v krvi. Odjakživa jsem taková. Jak bych vůbec mohla být jiná?

Nespoutané, temně rudé vlasy se mi vlní po zádech. Spadají mi pod lopatky a jen málokdy je nosím sepnuté. Líbí se mi vypadat provokativně. A to se mi s takovými vlasy daří. Jsem prostě zrzka, která ráda upoutává pozornost. Snad proto, že nic jiného jsem od života nedostala.

Zrcadlo mi vrací odraz přidržené holky s jiskřivými zelenými očima a pihami posetou tváří. Jo, ty pihy. No ty ten celkový dojem trochu kazí. Ale co už. Patří ke mně. A maličko zjemňují můj obvyklý výraz, kterým nenechávám nikoho na pochybách, že já vím o životě svoje.

Jsem poměrně vysoká, vyšší než Ester, a taky jsem do vínku dostala postavu, pro kterou by mnohé holky vraždily. Vypadám daleko starší, než jsem. A snad i sexy – alespoň mi to často říkají oči kluků, kteří mě míjejí. Takže si vlastně nestěžuju. To Ester pořád vypadá spíš jako holčička, stejně jako vypadala máma – předtím.

Předtím, než onemocněla. Protože už dlouho tak samozřejmě nevypadala. Dá mi práci si vzpomenout, jaká byla. Vidím jen tu napůl odevzdanou ženu ležící v posteli a netečně sledující, jak se snažíme uchovat zdání, že se vlastně nic neděje. Že zase bude líp. Máma na rozdíl od nás nikdy nic nepředstírala.

Její oči, kterými nás sledovala, mě občas v noci straší. Pevně tisknu víčka k sobě a snažím se utéct před představou, že mě pořád vidí. Že ví. Že to vlastně vždycky věděla...

Táta, který začal znovu pít v době, kdy bylo jasné, že se z toho tentokrát máma nedostane, mizí na dlouhé dny pryč a Ester se marně snaží sehnat nějakou práci, protože tuší, že táta o tu svou už zase přišel. Ačkoli tentokrát se mu povedlo si ji udržet déle než obvykle.

Domnívám se, že si Ester dělá starosti, protože už ví, jak to pak dopadá. Ví, že nás zase vyhodí a že zase nebudeme mít pár týdnů co jíst a kde spát. Bojí se dalších nocí, kdy se k sobě budeme tisknout a doufat, že ráno to bude lepší. Je dobře, že se blíží jaro. Na jaře a v létě je to vždycky snadnější...

Náš pokoj je ve čtvrtém patře jednoho ušmudlaného domu v okrajové čtvrti příhraničního městečka v Rakousku. Všechny domy jsou tu upravené, ale my samozřejmě bydlíme v tom jediném otlučeném domě široko daleko. Často sedávám na podestě a zírám přes dřevěné, rozviklané zábradlí dolů do zanedbané haly. Přemýšlím, čím to je, že se v našich životech všechno pokazilo. Dumám nad tím, jestli to takhle bylo odjakživa, ale někde mezi záblesky matných vzpomínek z dětství vím, že ne. Kdysi jsme já, máma a Ester žily stejný život jako ostatní. Obyčejný život plný obyčejných, všedních dní.

Všichni, kdo si na takový život stěžují, neví, co mají. Netuší, co by za to jiní dali. A ani nemají představu, jak je snadné o takový život přijít. A jak těžce se získává zpátky.

Ester často sedí v pokoji u okna a dívá se přes střechy téhle okrajové čtvrti někam do dálky. Možná čeká na zázrak.

Já raději sedím tady a snažím se čelit realitě. Protože zázraky se nestávají. To vím už dlouho. A myslím, že to ví i Ester. Jen se neúspěšně snaží předstírat, že tomu pořád

ještě věří. Že věří tomu, že nás z té šlamastyky, do které jsme se nedopatřením dostaly, někdo vytáhne.

Vím, že psala strýci. Vím, že ten dopis odeslala ještě před máminou smrtí spolu se závětí, kterou máma napsala v jedné ze svých světlých chvil. Vím to, protože jsem se Ester snažila přesvědčit, ať to nedělá. Ale neposlechla mě.

Pořád prostě doufá, že se strýc rozhodne nám pomoci. Ale já vím, že kdyby chtěl, už by to dávno udělal.

Kdysi jsme k němu a k jeho ženě jezdily na prázdniny. Já, máma a Ester. Je to ale už tak dávno, že si to skoro nepamatuju. Vím, že mají stejně starou dceru, jako jsem já, a staršího syna, věkově asi jako Ester. Jenže když jsme tam naposledy trávily léto, bylo mi pět let. Co si z té doby můžu pamatovat?

Oheň, u kterého jsme sedávali a pekli buřty? Pokojík v patře, kde jsem se o postel dělila já s Eliškou a Ester zase s Tomem? Mámu, šťastnou a se zářícíma očima, jak v kuchyni vytahuje z trouby makové buchty?

Ne, na tuhle mámu nechci vzpomínat. Ty vzpomínky v mé mysli blednou a já jsem ráda. Protože to bolí. Bolí mě vědět, že kdysi jsme ještě měly šanci.

Máma, Ester i já.

Vstanu z rozvrzané dřevěné židle a jdu do pokoje. Ester se ještě nevrátila. Oči mi zalétnou k posteli, na které ještě donedávna máma ležela. Nedokážu si tuhle vzpomínku srovnat s tou, která mě tak nečekaně udeřila do žaludku. Proč jsme se do té chalupy pod lesem už nikdy nevrátily?

A proč se máma změnila tak moc, že mi vůbec není líto, že umřela?

Tenkrát jsem makové buchty jedla poprvé – a naposledy...

Stojím u okna, když se dveře rozlétnou a vrací se táta. Opilý pod obraz, což mě zase tolik nepřekvapuje. Už ho vlastně ani jinak neznám. A vlastně to ani není můj táta. Ani můj, ani Esterin. Byly jsme už dávno na světě, když se Ota s mámou seznámil a oženil se s ní.

Tehdy byl jiný. Vzpomínky ke mně plují závojem pavučin a já se jimi opatrně prodírám. Divím se, co všechno jsem v sobě dokázala zamknout na sto západů, co všechno odnesl čas...

Ani máma možná nebyla vždycky taková, jak jsem ji znala já. Ta vzpomínka, která ke mně tak nečekaně pronikla, mě celou rozhodila. Ne, máma taková vždycky nebyla...

Co ji tedy změnilo?

Ota s námi žil tak dlouho, že je logické považovat ho za tátu. I když se tak vůbec nechová. Většinu života mě přehlížel. Nezajímala jsem ho a možná mě to zpočátku trápilo, ale jako spoustu věcí v mém životě jsem to odsunula stranou. Nepotřebovala jsem jeho náklonnost, abych přežila. Ani tu máminu. Vždycky mi stačilo jediné – Ester. Když byla poblíž, věděla jsem, že všechno zvládnou. Že to zvládneme společně. Já a ona.

Ať už táta pil sebevíc a máma se nám sebevíc vzdalovala...

Když na to tak pomyslím, uvědomím si, že k Ester se Ota odjakživa choval jinak. Už jako malou ji zbožňoval, nosil jí dárky (když na ně tedy měl peníze) a vnucoval jí společnost, o kterou nestála. Neměla ho ráda o nic víc než já.

Možná netušila, čím si získala jeho nežádoucí pozornost, ale já jsem to věděla hned. Podobala se mámě.

Té mámě z mých vzpomínek – ne ženě, která tu dlouhé měsíce umírala na špinavé posteli. Byla maličká, drobná a zakřiknutá. Ester se nikdy nesmála. I v té dávno zasuté vzpomínce stojí vždycky opodál a smutně pozoruje nás ostatní.

Jako by už tehdy věděla, co se má stát.

Jako by tušila, že všechno hezké vezme čas a už nikdy se do těch dob nebudeme smět vrátit.

Jsme tady už víc jak půl roku a protloukáme se, jak se dá. Táta pije čím dál víc a podle toho to taky vypadá. Kdyby Ester sem tam nenašla nějakou práci, už dávno by nás odtud vyhnali. Domáci, starý, nerudný chlap, jen čeká na příležitost, aby se nás zbavil. Možná se mu už brzy naskytne. Protože táta ukradl Ester peníze, které měla schované na nájem.

Možná jsem přece jen jeho dcera. Třeba se s mámou poznal dávno předtím, než si ji vzal. Protože krást, to mi jde. Kdyby to Ester věděla, zničilo by ji to. Ale jak jinak bychom mohly v tomhle neutěšeném světě přežít?

Nekradu peníze, nejsem tak docela jako on. Ale sem tam vezmu nějaké jídlo, když se nikdo nedívá. Sem tam se na našem otlučeném stole očitne nějaké pečivo, pár brambor, ovoce. Něco, co můžu spolehlivě vysvětlit. Něco, co ostatní mohou postrádat, co nikomu chybět nebude – a nám to pomůže přežít další dlouhý den.

Nedělám to často a nejsem na to hrdá. Ale hlad je ten nejhorší našeptávač. Kdo nikdy neměl hlad, nemůže to pochopit.

A i když vím, že Ester se často vzdá jídla, jen abych neměla hlad já, nepochopila by to ani ona. Proto jí to nikdy

nemůžu říct. Ester se snaží bojovat čestně. Ještě neví, že takhle nikdy nemůže vyhrát ...

Copak se máma někdy v posledních letech zajímala o to, jestli nám ubližuje? Jestli nás takový život baví? Jestli jsme šťastné?

Zajímalo ji jediné. Drogy.

A když je neměla, přály jsme si, aby je dostala. Protože to bylo horší, než když byla sjetá.

Možná byste čekali, že budeme stejné. Ale ne. Už dávno jsme si obě odprísáhly, že tohle nás nedostane. Že tomu nikdy nepodlehne. Že se dokážeme probít i přesto, že nám osud hází klacky pod nohy a každému našemu marnému úsilí se směje.

Ale jednou, jednou se musí unavit. Jednou nám místo klacků hodí možná něco jiného. Stačilo by nám i obyčejné, rozcuchané štěstí...

Pořád tátu vidím, jak toho dne vešel do dveří. Snad už v té chvíli jsem věděla, že ani tentokrát mě osud nevyslyší. Že se toho štěstí nedočkáme. Dívala jsem se na něj a tušila, že je něco špatně. On se na mě nedíval. Díval se na prázdnou postel.

Když máma umírala, Ester jí slíbila, že se o mě postará. Že mě nikdy neopustí. Máma měla slabou chvíli. Ke konci jako by začínala chápat, co v životě zvorala – a přála si to napravit. Nejdřív sepsala tu závěť a Ester dokonce sehnala notářské ověření, které jí stálo to málo, co uškodlila. Protože Ota nebyl naším otcem, máma chtěla, aby se o nás po její smrti postaral její bratr. Její bratr, se kterým už léta nepromluvila. Ester možná věřila, že nás strýc přijede zachránit, ale já jsem tomu věřit nemohla. Ne po všech těch

letech mlčení. Co vím, čas od času mu máma psala. Ale nikdy jí neodpověděl.

A nebylo to jen proto, že jsme nikde nezůstali tak dlouho, aby nás jeho odpověď zastihla.

Táta samozřejmě nevěděl, že máma sepsala tu závěť.

Když vzpomínám na to, co se pak stalo, věřím, že osud nám dal šanci. A my ji opět promarnily. Ester svůj slib nikdy nesplní. Nevím, jestli ji ještě někdy uvidím. Nevím, kde je teď. A nevím ani, kam jedu já.

Vidím ji však pořád před sebou. V tom okamžiku, který rozhodl o našem životě. Vidím ji, jak tam stojí s vytřeštěnými očima a výrazem čiré hrůzy ve tváři tak podobné mámině. Už mě nestraší máminy oči. Teď je to Ester, kdo mě v bezesných nocích pronásleduje.

A její oči. Bolest, kterou nedokázala skrýt. A taky strach. Bála se.

Ne o sebe. Bála se o mě...

A já jsem tam stála a křičela jsem. Křičela jsem tak, že jsem nic dalšího už neslyšela. Ota nejspíš taky řval, když se pod ním to ztrouchnivělé zábradlí prolomilo a on se propadl o několik pater níž. Nešla jsem se podívat, jestli to přežil. Věděla jsem, že to přežít nemohl.

Dům patřil k těm, kde nebyl výtah. Jen hluboká šachta se schodištěm kolem dokola.

Přestala jsem křičet ve chvíli, kdy s ohlušujícím, mlas-kavým zvukem jeho tělo dopadlo na zašlé dlaždice v přízemí...

Ale ozvěna těch slov mi nepřestávala rezonovat v hlavě.

„Co to děláš? Co to děláš? Co to děláš?“

Už mi žádný z nich neodpoví. Ani Ester, ani on.

Nevím, co se vlastně stalo. A snad to ani vědět nechci.

Vím jenom, že tím okamžikem všechno skončilo. A něco jiného teď začíná...

Během té doby, co si ji mezi sebou přehazovaly úřady dvou států jako horkou bramboru, se změnila. Přestalo jí záležet na tom, kde zrovna je. Už se ani neptala, kam odvezli Ester. Jen čekala.

Ty první dny jako by se z její paměti vymazaly. Když se ocitla v diagnostickém ústavu v Čechách a pak v dětském domově, pochopila, že Ester už nevidí. Po pár týdnech jí někdo oznámil, že má štěstí. Dřív by se tomu zasmála, ale teď jen tupě zírala z okna a přála si vrátit se v čase do chvíle těsně předtím, než se její život proměnil v prach. Přála si změnit to, co se stalo. Přála si tátovi říct, co mu už nikdy neřekne...

Až časem pochopila, jaké štěstí měl dotyčný na mysli. Protože jednoho dne, krátce po jejich šestnáctých narozeninách na počátku léta, si pro ni přijel strýc. Opatrovnický soud ještě neproběhl, ale měl v ruce máminu závěť, její přání, aby vychovával její dcery. Nebo spíš tu, která zbyla. Protože Ester zůstala bůhví kde...

Stála v hale a čekala na něj. Nevěděla, co má očekávat. Ani co čeká on. Myslela si, že ho nejspíš nepozná. Ale on se za těch jedenáct let, co se neviděli, moc nezměnil.

Když vešel do haly a blížil se k ní, jeho oči se na ni unaveně dívaly. Ona ho poznala hned, ale on ji nepoznal. Byl by ji minul, ale zastoupila mu cestu. Vzhlédl.

„Lindo?“

Dívala se mu do očí a věděla, že by ji tu nejráději nechal. Ale svědomí mu to nejspíš nedovolilo.

„Ano, to jsem já,“ potvrdila s nádechem hořkosti. „Takhle sis mě nejspíš nepředstavoval.“

Nesnažil se to popřít. Jen se na ni ostražitě díval. „Jsi připravená?“ zeptal se zbytečně. Rozdrbaná kabelka u jejích nohou mluvila za vše.

„Já jo,“ pronesla hrdě. „A ty?“

Evidentně nebyl připravený, aby ji přijal do svého života. Možná na to nebude připravený nikdy. Ale z úcty ke své mrtvé sestře se zřejmě rozhodl to zkusit. Dívala se za ním, když odcházel podepsat papíry, aby ji odtud mohl odvézt do zapadlé obce pod lesem, na kterou si tak matně vzpomínala. Zatím jen na zkoušku. Dokud neproběhne soud. Potom se možná zase vrátí zpátky.

Rty jí zvlnil hořký úsměv. Možná se vrátí i dřív. Třeba strýc zjistí, že cizí holka v jeho domácnosti bude překážet. Stejně tam nemínila zůstat. Chtěla najít Ester. Chtěla se vrátit zpátky tam, kde to všechno začalo – a to navzdory tomu, že celý dosavadní život toužila po domově a teď ho mohla mít. Ale bez Ester všechno ztrácelo smysl...

Když mířili k autu, ohlédla se. Ve většině oken za sebou spatřila závistivé a zlostné obličejce. Chápala je. Většina z nich čekala celý život, až si je odtud někdo odveze – a málokdo se dočkal. Ona nečekala nic a odjíždí. Chápala, že se na ni všichni zlobí. Rozuměla té nenávisti. Té nevyřčené bolesti, která na ni z těch oken padala.

„Kam koukáš?“ zeptal se jí strýc, když zůstala stát v otevřených dveřích auta, s hlavou otočenou k budově, kde strávila několik posledních týdnů.